

... alebo o vernosti, o nevyhnutnom konflikte a o tom, že aj komunita sa rodí v bolestiach

BOŽIE SLOVO:

(Sk 15,1-7 SSV)

Čítanie zo Skutkov apoštolov: *Tu prišli niektorí z Judey a poučali bratov: "Ak sa nedáte obrezat' podľa Mojžišovho predpisu, nemôžete byť spasení." ² Keď sa s nimi Pavol a Barnabáš dostali do sporu a nie malej hádky, rozhodli, že Pavol, Barnabáš a niektorí ďalší z nich pôjdu s touto spornou otázkou k apoštolom a starším do Jeruzalema. ... ⁶ Apoštoli a starší sa zišli a skúmali túto vec. ⁷ A keď nastala veľká hádka, vstal Peter a povedal im: "Bratia, vy viete, že Boh si ma od prvých dní vyvolil spomedzi vás, aby pohania z mojich úst počuli slovo evanjelia a uverili. Počuli sme Božie slovo!*

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 69, 70, 73)

Čo sa stane, ak začnete dôkladne plniť odporúčania z minulej katechézy? Alebo aj bez nich – hoci o niečo neskôr? Kresťanstvo je postavené na *záväznosti*: Boh sa zmluvou *zaväzuje*, že nás spasí a zbožští a tento záväzok plní bez ohľadu na cenu, ktorú za to v Kristovi platí. My sa takisto v krste *zaväzujeme* k rovnakej vernosti Bohu, ktorá necúvne dokonca ani pred smrťou... teda, na papieri. V praxi možno najviditeľnejším znakom reálneho náboženského života na Slovensku je *nezáväznosť*: Ideme do kostola keď sa nám chce... do liturgie sa zapájame len tak a toľko, koľko a kedy a ako sa nám chce... zúčastníme sa v Cirkvi a vo farnosti len toho, čoho sa nám zúčastniť chce... z Evanjelia si vyberáme len to, čo sa nám chce a pozdáva... a podobne aj naše stretká sú v drvivej väčšine prípadov naozaj iba *nezáväznými stretkami*... Smutné. Ale, žiaľ, je to tak. Viera, láska, vernosť Bohu, to všetko sa akosi vytratilo – tak dôkladne, že si to pomaly ani nevšimame a súčasne chce-sami kresťanstvo nám pripadá úplne normálne... Ale späť k nášmu spoločenstvu!

Pseudokomunita nevydrží večne. Mnohé veci, ktoré nám lezú na nervy sprvu prehládame. V mnohom sa prispôsobujeme. Mnohé prehltneme a necháme tak. Veď chceme vytvoriť krásne kresťanské spoločenstvo, nie? Tak to nebudeme kaziť konfliktami a hádkami! Po čase ale toto naše nadšenie opadne. Pseudokomunita je totiž naozaj ešte iba *hrou* na komunitu, divadlom, ktoré spolu úprimne a obetavo hráme. Ako taká je strašne povrchná a strašne nudná. Po čase nás začne nudiť... a začne nás otravovať. No a pretože naše stretká a spolky sú tak desne *nezáväzné*, toto je pre mnohých dostatočný dôvod odísť. Mnohí to urobia možno už po prvom stretnutí, iní neskôr... ale proste odídu. Lebo ich to nudí a im to nesedí a oni sa lepšie cítia doma – a nevidia žiadnu potrebu ani prínos toho usilovať sa o jednotu lásky v spoločenstve, pretože aj z kresťanstva, z Cirkvi, z evanjelia si rovnako nezáväzne vybrali len to, čo sa im práve hodí a čo sa im pozdáva a čo sa im akurát chce... tak načo by sa obťažovali s nejakým učením sa žiť v trojičnej jednote, keď im sa práve *nechce*?

Ak sa však nerozídete – nastane konflikt. „Nie malá hádka“ ako v dnešnom úryvku zo Skutkov apoštolov. Odlišnosti už viac nie je možné skrývať. Na povrch vychádza, že máme úplne rozdielne názory na to, ako by malo fungovať naše stretko, čo by sa na ňom malo robiť, máme odlišné a rozdielne predstavy ohľadom života, kresťanstva, Boha, ľudí, sveta, politiky, všetkého. Vzájomne si lezieme na nervy a už to nemienime večne znášať. Začíname sa navzájom upozorňovať, napomínať, kritizovať, hodnotiť. Samozrejme s tým najlepším možným úmyslom a z čirej kresťanskej lásky. Tak sme o tom úprimne presvedčení. V tejto fáze sme si totiž aj veľmi úprimne istí, že predsa náš názor je ten správny. Náš pohľad je ten správny. Naše očakávania ohľadom toho, ako by malo vyzeráť naše stretko a čím by sa malo zaoberať, sú samozrejme tiež tie správne. To je predsa úplne jasné, hocikto by nám dal za pravdu! Podobne naše pochopenie Písma či náš názor na kresťanský život a na Cirkev. Je povinnosťou našej kresťanskej lásky zmeniť tých druhých, aby spoznali svoj omyl, aby zanechali zlé postoje, zvyky a názory a aby sa, súc nami poučení, zmenili. A oni, nevďační jedni, to nerobia! Dokonca sa s nami dohadujú a presviedčajú nás, že to my sa mýlime a my sa musíme zmeniť! Nehoráznosť, čo? To, samozrejme, nemôžeme pripustiť. Je povinnosťou a požiadavkou našej viery, že sa nedáme vo svojich postojoch zneistiť. My predsa máme pravdu a to správne poznanie! Oni sa mýlia! Musíme to teda ustáť, vydržať a trpezlivo – alebo naopak veľmi zanietene – zápasť až dovtedy, kým nezvíťazí pravda, kým tí druhí neuznajú svoj omyl a kým sa nezmenia tak, ako sa patrí. Nemusia nám za to ďakovať, my sme skromní a radi to pre nich urobíme – ale urobiť to musia! Už aj preto, že je pre nás okrem tohto všetkého aj omnoho pohodlnejšie, keď iní zmenia názor, správanie sa a konanie, než keby sme to museli urobiť my. Je príjemnejšie, keď sa spoločenstvo prispôsobí našim očakávaniam, než keby sme sa museli meniť my. Je omnoho príjemnejšie, keď sme my tí múdri a poučujeme iných, než keby sme boli za hlupákov, ktorých musia blahosklonne poučiť iní. A je omnoho príjemnejšie byť šéfom, ktorý riadi a ovláda iných – hoci aj tak nejakou pokorne a skryto ako nejaká *šedá eminencia* – než sa podriaďovať vedeniu iných.

Problém je, že v tejto fáze – ktorú Scott Peck trefne nazýva *chaosom* – tak zmýšľame všetci... Výsledkom je konflikt, zvada, krik, hurhaj, boj, tvorenie spojenectiev a aliancií, intrigovanie, žalovanie, vzájomné obviňovanie sa z rozbíjania jednoty... Prichádza druhá vlna odchodov. Hovorია: Sprvu to bolo také pekné, aj mi to veľa dávalo, ale teraz sa už len hádame na nervy lezieme a všetko to pekné sa vytratilo, domov sa vraciam deprimovaný a znechutený... už tam chodiť nebudem... nemá to zmysel. Ale ono to zmysel má! Pretože toto je ono biblické *údolie tieňov*, za ktorým už prebleskujú líčce trojičnej jednoty Cirkvi, krásy a nádhery opravdivej komunity. Inej cesty k nej niet!

DO PRAXE:

1.: UVAŽOVANIE:

V tejto etape existuje niekoľko pokušení:

ODCHOD – to ale nie je riešenie, ako už vieme. Je to naopak naša osobná i spoločná prehra.

NÁVRAT do pseudokomunity so slovami: „Nehádajme sa! Veď tak pekne nám to kedysi klapalo! Sústreďujme sa na to, čo nás spája!“ – ale ani toto nefunguje. Ochota k divadlu pseudokomunity je preč a už sa nikdy nevráti.

ZORGANIZOVANIE SA – vytvorenie si zásad a pravidiel a postupov, zakázaných tém a podobne, aby sme sa tak konfliktu vyhli. Ale únik pred konfliktom nič nerieši. Komunita sa musí a môže zrodiť práve a len z konfliktu – jasne ho uvidíte aj medzi Ježišovými učeníkmi, aj medzi apoštolmi, aj medzi svätými. Únik pred konfliktom znamená to isté, ako sa rozísť. Možno vytvoríte tím, organizáciu – ale nie komunitu!

TYRANIA – keď sa niekto pokúsi z akéhokoľvek titulu stretko ovládať a iným dirigovať čo a ako. Niekedy to môže byť užitočné, ak treba niečo robiť, tímy tento spôsob vedenia využívajú, aj keď tiež len sprvu, kým sú ešte neskúsené a nezrelé. Ale aj keď môže podobný princíp pomôcť napríklad pri organizovaní farského guláša či oprave fasády kostola, ku komunite nevedie, prekáža jej. Pretože aj keď komunita často nejakého formálneho pastiera a predstaviteľa má – farára, guardiána, animátora,... – je to pastier, nie riaditeľ ani diktátor. Inak by bolo zle.

2.: KONANIE: Čo robiť?

To, čo už poznáme z minula. A pridajte si k tomu ďalší znak:

RADOSŤ: Už si lezieme na nervy? Hádate sa? Prekrikujete? Presviedčate a kritizujete? Snažíte sa meniť iných? A iní Vás? Cítite sa často dotknutí, ponížení, odstránení, zahanbení, dokonca urazení, ba rovno nahnevaní? A iní tiež? Doma? Či na stretku? Obviňujete sa navzájom za tento stav?

Tak sa TEŠTE! Radujte sa! Otvorte šampanské a oslavujte: „Pseudokomunita je mŕtva! Sme konečne v chaose! Aleluje! Komunita je už na horizonte! Chvála Pánovi!“ ☺